

ЗАКОН

О СПРЕЧАВАЊУ ДОПИНГА У СПОРТУ

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се мере и активности за спречавање допинга у спорту.

Члан 2.

Забрањен је допинг у спорту.

Допинг у спорту, у смислу овог закона, јесте постојање једне или више повреда антидопинг правила утврђених чланом 3. овог закона.

Члан 3.

Поведа антидопинг правила постоји у случајевима:

1) присуства забрањене супстанце или њених метаболита или маркера у телесном узорку спортисте;

2) коришћења или покушаја коришћења (примена, уношење, убризгавање или конзумирање на било који начин) забрањене супстанце или забрањеног метода (у даљем тексту: допинг средства);

3) одбијања, или неприступања без задовољавајућег оправдања, давања узорка после обавештења о допинг контроли или избегавања давања узорка на други начин;

4) три везана неиспуњавања обавеза утврђених правилима овлашћене антидопинг организације у погледу доступности спортисте из регистроване тест групе за тестирање изван такмичења, као и непружања података о боравишту и пропуштања објављених тестирања изван такмичења, у периоду прописаном од стране овлашћене антидопинг организације;

5) неовлашћеног ометања или покушаја ометања било којег дела допинг контроле;

6) недозвољеног поседовања допинг средстава;

7) неовлашћене продаје, транспорта, слања, испоруке или дистрибуције забрањене допинг супстанце или забрањеног допинг метода (било физички, електронски или неким другим начином) од стране спортисте, особа које помажу спортисти или посредством трећег лица, било ком лицу које је у ингеренцији неке организације у области спорта, или покушај таквог поступања;

8) давања или покушаја давања или прописивања или покушаја прописивања допинг средстава;

9) саучесништва, подстицања, помагања, подржавања, прикривања, стварања услова или било ког другог вида учествовања у повреди или покушају повреде антидопинг правила или у кршењу изречене мере због повреде антидопинг правила;

10) удруживања спортисте или друге особе која је у надлежности овлашћене антидопинг организације са особом која помаже спортисти којој траје изречена мера због повреде антидопинг правила или је у кривичном, прекршајном или другом поступку кажњена због дела које представља повреду антидопинг правила у смислу овог закона, уколико јој казна још увек траје или је прошло мање од шест година од изрицања такве казне или са особом која је посредник или представник такве особе.

Повреда антидопинг правила из става 1. тач. 1), 2), 6), 7), 8) и 9) овог члана не постоји у случајевима одобрених изузетака за терапеутску употребу.

Под особама које помажу спортисти у смислу овог закона подразумевају се васпитачи, тренери, менаџери, агенти, особље тима, званичници, здравствени радници и здравствени сарадници и друго особље које ради са или врши третман спортиста који учествују или се припремају за спортско такмичење.

Члан 4.

Под овлашћеном антидопинг организацијом, у смислу овог закона, подразумева се Антидопинг агенција Републике Србије (у даљем тексту: Антидопинг агенција), Светска антидопинг агенција и надлежни међународни и национални спортски савез (Међународни олимпијски комитет, Међународни параолимпијски комитет, међународни спортски савез, Олимпијски комитет Србије, Параолимпијски комитет Србије, Спортски савез Србије, национални грански спортски савез).

Овлашћена антидопинг организација из става 1. овог члана у складу са законом, прикупља, чува и врши друге радње обраде личних података спортисте и другог лица у надлежности овлашћене антидопинг организације (име и презиме, пол, датум рођења, држављанство, број личног документа који служи као идентификација спортисте приликом допинг контроле, адресу пребивалишта и боравишта, контакт телефон, адресу електронске поште, грану спорта и спортску дисциплину којом се лице бави, назив спортског клуба у коме се обављају спортске активности, фотографију спортисте), укључујући и обраду посебно осетљивих података (здравствено стање спортисте, коришћена медицинска средства), и другим овлашћеним антидопинг организацијама преноси личне податке спортисте и другог лица у надлежности овлашћене антидопинг организације који су неопходни за спровођење допинг контроле, одобравање изузетака за терапеутску употребу и санкционисање спортисте и другог лица због повреде антидопинг правила у складу са овим законом.

Антидопинг агенција и надлежни национални спортски савез може, у складу са законом, чинити доступним податке из става 2. овог члана овлашћеној страни антидопинг организацији уколико је то потребно за:

- 1) одобравање изузетака за терапеутску употребу;
- 2) планирање, координацију у спровођењу допинг контроле спортисте;
- 3) обавештавање о резултатима спроведене допинг контроле и утврђивање одговорности због повреде антидопинг правила.

У случају из става 3. тачка 1) овог члана, могу се достављати само подаци који су нужни за одобравање изузетака за терапеутску употребу у складу са чланом 15. овог закона, с тим да је за достављање података потребна изричита сагласаност спортисте.

У случају из става 3. тачка 2) овог члана, могу се достављати само подаци који су потребни за идентификовање спортисте и за спровођење допинг

контроле у складу са међународним стандардима утврђеним од стране Светске антидопинг агенције.

Антидопинг агенција и надлежни национални спортски савез обавезни су да се у случајевима из става 3. овог члана старају о томе да подаци о личности не буду достављени неовлашћеном лицу, као и да ускрате достављање тих података уколико организација којој се подаци достављају не гарантује одговарајућу заштиту података.

Заштита података о личности и приватности у области спречавања допинга у спорту остварује се у складу са одредбама овог закона и закона којим се уређује заштита података о личности.

Обрада података о здравственом стању спортисте и коришћеним медицинским средствима није условљена пристанком спортисте. Ако спортиста из регистроване тест групе из члана 13. став 1. овог закона обавести надлежну антидопинг организацију из члана 13. став 3. овог закона да је доступан за допинг контролу изван такмичења у свом стану, то се сматра његовим добровољним пристанком да му се контрола изврши у стану на начин који обезбеђује поштовање његове приватности. Антидопинг агенција и надлежни национални спортски савез могу објавити идентитет спортисте или другог лица против кога је покренут поступак због повреде антидопинг правила тек после обавештавања спортисте или другог лица о повреди која му се ставља на терет, као и обавештавања Светске антидопинг агенције и надлежног међународног спортског савеза.

Антидопинг агенција објављује на свом веб сајту идентитет спортисте или другог лица, осим уколико је у питању малолетно лице, за које је првостепеном или коначном одлуком утврђено да је починило повреду антидопинг правила, с тим да је та информација јавно доступна док траје временски период казне, односно 30 дана уколико је временски период казне мањи од 30 дана. Уз име и презиме кажњеног лица објављују се и подаци о грани спорта којом се лице бави, повреди антидопинг правила, забрањеној супстанци или методу који је коришћен и изреченим мерама.

Подаци из става 2. овог члана чувају се десет година.

Члан 5.

Обавезе утврђене овим законом примењују се на све организације у области спорта које имају своје седиште на територији Републике Србије или обављају спортске активности и делатности на територији Републике Србије.

Производња и промет забрањених допинг супстанци које у себи садрже опојне дроге врши се у складу са законом.

Обавезе утврђене овим законом сходно се примењују и на допинг животиња које учествују у спортским такмичењима.

II. МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ДОПИНГА У СПОРТУ

Члан 6.

Спортисти и други учесници у обављању спортских активности и делатности, у смислу закона којим је уређена област спорта, дужни су да дозволе и омогуће обављање допинг контроле.

Спортисти који одбије, не приступи, избегне или онемогући допинг тестирање, изрећи ће се мера због повреде антидопинг правила као да је на

допинг тесту био позитиван, а у случају таквог покушаја, може му се мера изрећи и ако допинг тест буде негативан.

Спортиста је дужан да обавести лекара који га лечи о својој забрани да користи допинг средства и да се увери да било каква добијена медицинска терапија не садржи допинг средства.

Стручно оспособљавање и усавршавање спортских стручњака у складу са законом којим је уређена област спорта обавезно обухвата и садржаје везане за спречавање допинга у спорту.

Члан 7.

Антидопинг агенција уређује, одређује, организује и спроводи допинг контролу на спортским такмичењима и изван спортских такмичења, осим оне коју спроводи надлежни међународни спортски савез на међународним такмичењима која се организују у Републици Србији.

Правила Антидопинг агенције морају бити у складу са Законом о ратификацији Европске конвенције против допинговања у спорту („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 4/91), Законом о потврђивању Међународне конвенције против допинга у спорту („Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори”, број 38/09), Светским антидопинг кодексом и међународним стандардима за допинг тестирање одобреним од стране Светске антидопинг агенције.

Допинг контрола је поступак који укључује планирање распореда тестова, избор спортиста за тестирање, прикупљање и руковање узорцима, лабораторијску анализу, вођење резултата, претресе и жалбе.

Допинг контрола организује се и спроводи тако да је искључена свака могућност замене узорака или манипулације било какве врсте.

Допинг контрола може се организовати како на такмичењима тако и изван такмичења, најављено и ненајављено.

Допинг контрола спроводи се узимањем узорака урина и крви или применом друге ауторизоване технике за детектовање забрањених супстанци и метода.

Члан 8.

Допинг контрола може се спроводити само од стране овлашћених и квалификованих контролора, односно од стране лица која поседују легитимацију издату од стране Антидопинг агенције или коју је та агенција признала као еквивалентну.

Члан 9.

Антидопинг агенција одређује организацију у којој ће се обавити анализа допинг узорака спортиста, односно животиња које учествују на такмичењима.

Организација у којој се спроводи допинг анализа мора поседовати важећу хомологацију издату од стране овлашћеног међународног органа или организације (Светске антидопинг агенције), а у поступку допинг контроле узете узорке мора складиштити, њима руковати и анализирати их у складу с одредбама овог закона и одговарајућим међународним стандардима одобреним од стране Светске антидопинг агенције.

Избор организације из става 1. овог члана врши се у складу са законом којим су уређене јавне набавке.

Члан 10.

Надлежни национални спортски савез из члана 4. овог закона дужан је:

1) да спортским правилима утврди дисциплинске мере и уреди поступак њиховог изрицања у случајевима утврђене повреде антидопинг правила, у складу са овим законом, и да обезбеди да се у поступку изрицања мера лицима одговорним за допинг поштује њихова личност и право на одговарајућу правну заштиту (поштовање приватности, правовремени претрес, јемчење права на правно изјашњење, поштено и непристрасно тело за претрес, право на заступника о личном трошку, увид у списе, подношење доказа, стандарде у погледу доказивања допинга, благовремено информисање, правовремена, писмена и образложена одлука, право на жалбу и др.);

2) да обезбеди, у оквирима надлежности савеза, да спортистима, спортским стручњацима и другим особама за које је утврђена одговорност за допинг буду изречене одговарајуће дисциплинске мере, у складу с овим законом и правилима надлежне антидопинг организације;

3) да не призна спортски резултат у чијем постизању је учествовао допинговани спортиста;

4) да не дозволи учешће на спортској приредби спортисти, спортском стручњаку и другом лицу у ингеренцији националног спортског савеза коме је изречена мера због допинга, или је изречена, у складу са овим законом, казна због учињеног кривичног дела или прекршаја;

5) да донесе програм антидопинг деловања;

6) да обезбеди стално индивидуално медицинско праћење категорисаних спортиста и у том циљу донесе потребне акте и предузме конкретне мере;

7) да спортским правилима и у сарадњи са антидопинг агенцијом обезбеди да се чланови савеза, а посебно спортски стручњаци и регистровани спортисти свих узрасних категорија непрекидно, а најмање једанпут годишње, обавештавају и едукују о важећим прописима који се односе на допинг у спорту и штетним последицама по здравље употребе допинг средстава;

8) да одговарајућим општим актима обезбеди да чланови савеза поштују обавезе које проистичу из примене мера за спречавање допинга у спорту;

9) да одреди одговорно лице за надзор над спровођењем мера за спречавање допинга;

10) да најмање 21 дан пре одржавања такмичења које организује, или које је под његовом контролом, пријави такмичење Антидопинг агенцији, као и да најкасније до краја текуће године достави Антидопинг агенцији календар такмичења за наредну годину;

11) да најмање једанпут у шест месеци обавести Антидопинг агенцију о плановима тренинга и припрема врхунских спортиста и националних спортских репрезентација;

12) да ускрати у потпуности финансирање спортиста, спортских стручњака, спортских организација и других лица која не поштују важећа антидопинг правила;

13) да контролише антидопинг програме својих чланица, као и спровођење тих програма;

14) да на крају године обавести министарство надлежно за послове спорта и Антидопинг агенцију о мерама за борбу против допинга предузетим у току године;

15) да у спорту у коме се такмиче животиње утврди и спроведе антидопинг правила за животиње које учествују у том спорту, у складу са правилима Антидопинг агенције и надлежног међународног спортског савеза;

16) да не дозволи обављање било које спортске активности и спортске делатности или било које функције у оквирима надлежности савеза лицу коме је, у складу са овим законом, изречена мера због повреде антидопинг правила или кривична или прекршајна казна, за време трајања изречене мере, односно казне;

17) да на полуфиналима и финалима националних првенстава, као и полуфиналима или финалима плеј оф националних такмичења организују допинг контролу у складу са овим законом, и да сnose трошкове спровођења допинг контроле.

Национални спортски савез који не поштује обавезе из става 1. овог члана не може добијати средства из јавних прихода.

Одредбе става 1. тач. 2), 3), 4), 5), 7), 8), 9), 10), 13), 17) и става 2. овог члана сходно се примењују и на друге спортске савезе, спортска друштва, спортске организације и стручна спортска удружења.

Спортска правила националних спортских савеза из става 1. тачка 1) овог члана морају бити у складу са правилима Светског антидопинг кодекса и надлежних међународних спортских савеза.

Антидопинг агенција одлучује по жалби на меру из става 1. тачка 2) овог члана коју је изрекао национални спортски савез, осим ако у складу са законом није одређена, односно уговорена надлежност међународне спортске арбитраже.

У случају да надлежни национални спортски савез не изрекне мере из става 1. тачка 2) овог члана у року од четири месеца од подношења пријаве за учињену повреду антидопинг правила, одговорност лица које је учинило повреду антидопинг правила утврђује Антидопинг агенција.

Члан 11.

Надлежни национални спортски савез дужан је да у року од 15 дана од дана ступања на снагу спортских правила којима су утврђене мере за спречавање допинга у спорту из члана 10. став 1. овог закона, односно њихових измена и допуна, достави примерак тих правила министарству надлежном за послове спорта и Антидопинг агенцији.

Члан 12.

Надлежни спортски савез, организација лигашког спортског такмичења, организатор спортског такмичења и спортска организација, односно спортиста учесник спортског такмичења може предложити Антидопинг агенцији да спроведе допинг контролу на одређеним такмичењима или допинг контролу изван такмичења одређених тимова, тренинг група или појединих спортиста, уз сношење трошкова спровођења допинг контроле.

Члан 13.

Контроли изван такмичења подлежу спортисти који су у статусу олимпијског кандидата, врхунски и други категорисани спортисти, спортисти

међународног ранга, спортисти који желе да наставе спортску каријеру након истека мере забране учешћа на такмичењима због допинга, као и друге категорије спортиста које одреди Антидопинг агенција (регистрована тест група).

Контрола изван такмичења спроводи се:

- 1) на основу периодичног плана контроле;
- 2) на основу посебне одлуке Антидопинг агенције;
- 3) на захтев министарства надлежног за послове спорта;
- 4) на образложени предлог спортисте, његове спортске организације или надлежног националног спортског савеза, уз сношење трошкова спровођења допинг контроле;

Спортисти који подлежу контроли изван такмичења у складу са ставом 1. овог члана, дужни су да Антидопинг агенцију и овлашћено лице у надлежном националном спортском савезу редовно обавештавају о свакој промени места боравишта и времену и месту одржавања тренинга, у складу са правилима Антидопинг агенције из члана 7. став 1. овог закона.

Сви учесници у допинг контроли дужни су да добијене информације из става 3. овог члана чувају као поверљиве и могу их користити искључиво у сврхе планирања, координирања и спровођења тестирања.

Члан 14.

Лекар који приликом прегледа спортисте у циљу издавања спортско медицинског извештаја, односно утврђивања опште и посебне здравствене способности за обављање спортских активности и учешће на такмичењима, у складу са законом којим је уређена област спорта, посумња да је спортиста користио допинг средства, дужан је да о томе обавести Антидопинг агенцију.

Лекар који спортисти пропише средство које садржи забрањене допинг супстанце у циљу лечења дужан је да о томе обавести спортисту ако му је он саопштио да се бави спортским активностима.

Члан 15.

Спортиста може затражити од Антидопинг агенције да га ослободи забране употребе допинг средстава, у случају када постоји јасна и нужна медицинска потреба.

Антидопинг агенција утврђује правила за одобравање изузетака за терапеутску употребу, у складу са међународним стандардима за процес одобравања изузетака за терапеутску употребу одобреним од стране Светске антидопинг агенције.

О одобравању изузетака за терапеутску употребу Антидопинг агенција доноси одлуку, у складу са међународним стандардима из става 2. овог члана.

Члан 16.

Дисциплинске мере које се изричу због повреде антидопинг правила јесу:

- 1) дисквалификација спортских резултата;
- 2) привремена суспензија;
- 3) забрана учешћа на такмичењима;
- 4) забрана обављања послова у области спорта;

5) друге мере утврђене Светским антидопинг кодексом и спортским правилима надлежних националних и међународних спортских савеза.

Лицу које је одговорно за повреду антидопинг правила, мере из става 1. овог члана изричу се у складу са спортским правилима надлежних националних спортских савеза.

Мере из става 1. тач. 3)–5) овог члана неће бити изречене ако лице које је оптужено за повреду антидопинг правила докаже да није криво, односно да код њега није било намере или непажње.

Члан 17.

Ниједно лице коме је изречена мера због повреде антидопинг правила не може, за време трајања мере, учествовати у било ком својству и у било ком спорту, на спортским приредбама или у активностима (изузев у овлашћеним програмима антидопинг образовања и рехабилитације) у ингеренцији овлашћених антидопинг организација, као и оних које организују или дозвољавају организације у области спорта у Републици Србији, осим ако је правилима Светског антидопинг кодекса и надлежних међународних спортских савеза другачије одређено.

Забрана из става 1. овог члана обухвата и забрану обављања било каквог посла, односно функције или чланства у органима и радним телима организација у области спорта у Републици Србији.

Члан 18.

Лица за која се утврди да су одговорна за допинг одговарају за штету која настане за друга лица према општим правилима о одговорности за штету.

Члан 19.

Спортиста или спортски стручњак за кога се утврди да је одговоран за допинг губи за време трајања изречене мере статус који има на основу прописа којим се уређује национална категоризација спортиста, односно национална категоризација спортских стручњака.

III. АНТИДОПИНГ АГЕНЦИЈА

Члан 20.

Антидопинг агенција послује као установа, у складу са прописима о јавним службама, ако овим законом није другачије уређено.

Средства за рад Антидопинг агенције обезбеђују се из:

- 1) буџета Републике Србије;
- 2) донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица;
- 3) других извора, у складу са законом.

Члан 21.

Антидопинг агенција обавља спортске делатности у вези са спречавањем допинга у спорту, а посебно:

- 1) предузима мере за смањење допинга у спорту и његово дугорочно отклањање;

- 2) објашњава шта се под одређеним појмом везаним за проблем допинга у спорту подразумева;
- 3) стара се о обезбеђењу потребне опреме за анализу допинг узорака и потребних средстава за допинг контролу;
- 4) остварује увид у организовање и спровођење допинг контроле на међународним такмичењима која се организују у Републици Србији;
- 5) утврђује годишњи план допинг контроле коју спроводи;
- 6) издаје службени билтен;
- 7) остварује међународну стручну сарадњу на питањима која су везана за спречавање допинга у спорту и закључује споразуме о тестирању;
- 8) остварује сарадњу са заинтересованим надлежним државним органима и организацијама у области спорта у вези са спречавањем допинга у спорту и оштећењем здравља спортиста употребом допинга;
- 9) организује образовне и друге кампање против допинга у спорту;
- 10) информише јавност о активностима које се предузимају против допинга у спорту, укључујући и организовање интернет презентације (сајта) на којој се објављују општа акта и одлуке органа Антидопинг агенције, као и одлуке због повреде антидопинг правила, са преводом на српски језик, надлежних међународних антидопинг организација које се односе на држављане Републике Србије;
- 11) даје препоруке и савете за предузимање мера од стране државних органа и организација у области спорта у циљу спречавања допинга у спорту;
- 12) организује истраживања, саветовања, семинаре, округле столове и издаје публикације о питањима везаним за борбу против допинга у спорту;
- 13) прати и прикупља информације у вези са законским и другим мерама које се у другим земљама и међународним организацијама предузимају у борби против допинга у спорту;
- 14) прати и прикупља информације о мерама које државни органи и организације у области спорта предузимају у борби против допинга у спорту;
- 15) утврђује изглед маркице са знаком „DOPING FREE” који се ставља на тестиране производе који садрже додатке за исхрану и поступак за издавање маркице, као поверени посао;
- 16) обавља друге послове који се односе на спречавање допинга у спорту, у складу са законом.

Набавка добара за допинг контролу из става 1. тачка 3) овог члана врши се у складу са законом којим су уређене јавне набавке.

За јавне услуге допинг контроле, вођења поступка утврђивања одговорности за повреду антидопинг правила и издавање маркице за знаком „DOPING FREE” корисник услуга плаћа таксу Антидопинг агенцији, у складу са законом.

Члан 22.

Антидопинг агенција утврђује, најмање једанпут годишње, Листу забрањених допинг средстава за спортисте и Листу забрањених допинг средстава за животиње (референтне листе забрањених фармаколошких класа допинг супстанци и допинг метода), у складу са Европском конвенцијом о спречавању допинга у спорту, међународним стандардима за листу

забрањених средстава одобреним од стране Светске антидопинг агенције и спортским правилима надлежних међународних спортских савеза за спорт у коме учествују животиње .

Листе забрањених допинг средстава објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Антидопинг агенција послове из става 1. овог члана обавља као поверене послове.

Члан 23.

Органи Антидопинг агенције јесу: управни одбор и директор.

Чланови управног одбора и директор, као и чланови Антидопинг одбора именују се на период од четири године.

Члан 24.

Управни одбор Антидопинг агенције има 15 чланова, и то:

- 1) пет лица која именује министар надлежан за послове спорта;
- 2) два лица које именује министар надлежан за послове здравља;
- 3) четири лица која именује Олимпијски комитет Србије;
- 4) три лица која именује Спортски савез Србије;
- 5) једно лице које именује Врховни касациони суд Србије.

Чланови управног одбора бирају председника из свог састава, у складу са статутом.

Чланови управног одбора именују се искључиво из реда врхунских спортиста и истакнутих стручњака из професија које су од значаја за спречавање допинга у спорту (експерти спортске медицине, експерти за токсикологију и фармакологију, правни експерти за проблем допинга и спортског права, експерти за клиничку биохемију, експерти за биомеханику, врхунски спортски стручњаци).

Управни одбор може да одлучује ако је седници присутна већина од укупног броја чланова.

Управни одбор одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

Члан 25.

Управни одбор:

- 1) доноси статут Антидопинг агенције;
- 2) доноси програм рада;
- 3) доноси годишњи програм спровођења допинг контроле;
- 4) доноси финансијски план;
- 5) доноси извештај о пословању;
- 6) доноси завршни рачун;
- 7) одређује организације у којима ће се спровести анализа допинг узорака;
- 8) именује стручна лица овлашћена за обављање допинг контроле (допинг контролоре);

- 9) утврђује Листу забрањених допинг средстава за спортисте и Листу забрањених допинг средстава за животиње;
- 10) именује председника и чланове антидопинг одбора;
- 11) утврђује висину такси из члана 21. став 3. овог закона, у складу са законом;
- 12) доноси опште акте;
- 13) доноси пословник о раду;
- 14) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;
- 15) именује директора Антидопинг агенције;
- 16) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

Одлуке из става 1. тач. 1), 4) и 6) овог члана доносе се уз претходну сагласност министарства надлежног за послове спорта.

Члан 26.

Антидопинг агенција утврђује одговорност за повреду антидопинг правила и одлучује по жалбама из члана 10. ст. 5. и 6. овог закона преко Антидопинг одбора.

Антидопинг одбор има председника и осам чланова

Антидопинг одбор је стручно радно тело Антидопинг агенције независно у доношењу одлука, а његови чланови морају бити истакнути стручњаци у областима из члана 24. став 3. овог закона.

Антидопинг одбор одлучује, у појединачним случајевима, преко Првостепеног и Жалбеног већа за антидопинг прекршаје, састављеног од три члана.

Чланове Првостепеног и Жалбеног већа за антидопинг прекршаје именује председник Антидопинг одбора. За председника Првостепеног и Жалбеног већа именује се члан Антидопинг одбора који има стечено високо образовање из научне области правне науке на студијама другог степена (мастер-академске студије, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) односно на основним студијама у трајању од најмање четири године.

У поступку утврђивања одговорности за повреду антидопинг правила морају се поштовати права и принципи утврђени у члану 10. став 1. тачка 1) овог закона.

Поступак утврђивања одговорности за повреду антидопинг правила води се у складу са Светским антидопинг кодексом, међународним стандардима за допинг контролу одобреним од стране Светске антидопинг агенције и правилима Антидопинг агенције, ако овим законом није другачије одређено.

Поступак пред Антидопинг одбором је хитан и води се без одуговлачења и уз што мање трошкова.

У поступку пред Антидопинг одбором нема мировања поступка.

Поступак пред Антидопинг одбором води се на српском језику, с тим да спортиста или друго лице које је осумњичено за повреду антидопинг правила има право на овлашћеног преводиоца, о сопственом трошку.

Члан 27.

Поступак пред Антидопинг одбором покреће се пријавом, односно жалбом коју могу да поднесу:

- 1) директор Антидопинг агенције;
- 2) надлежни међународни спортски савез;
- 3) Светска антидопинг агенција;
- 4) спортска организација којој спортиста или друго лице припада;
- 5) организатор спортског такмичења на коме је извршена допинг контрола;
- 6) надлежни национални спортски савез;
- 7) власник допинговане животиње;
- 8) спортиста или друго лице за које постоји сумња да је извршило повреду антидопинг правила, односно коме је изречена казна због повреду антидопинг правила.

Пријава се подноси против лица за које постоји основана сумња да је начинило повреду антидопинг правила.

Жалба на првостепену одлуку у поступку утврђивања одговорности због повреду антидопинг правила подноси се Антидопинг одбору, када је то прописано овим законом, у року од 21 дан од дана достављања одлуке.

Трошкове поступка сноси лице које је учинило повреду антидопинг правила.

Члан 28.

Директора Антидопинг агенције именује и разрешава управни одбор.

За директора Антидопинг агенције може бити именовано лице које има високу стручну спрему и које испуњава услове који су утврђени чланом 24. став 3. овог закона за чланове управног одбора.

Директор:

- 1) заступа Антидопинг агенцију;
- 2) организује и руководи радом Антидопинг агенције;
- 3) извршава одлуке Управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;
- 4) стара се о законитости рада Антидопинг агенције и одговара за законитост рада;
- 5) предлаже програм рада;
- 6) врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 29.

Управни одбор Антидопинг агенције састаје се најмање два пута годишње, а обавезно се сазива када то захтева већина чланова, министар надлежан за послове спорта, министар надлежан за послове здравља, председник Олимпијског комитета Србије или председник Спортског савеза Србије.

Управни одбор после сваке седнице доставља извештај о усвојеним одлукама сваком органу односно организацији који имају свог представника у Управном одбору, као и националним спортским савезима из члана 4. овог закона.

Члан 30.

Управни одбор може позвати било коју заинтересовану организацију у области спорта да има свог посматрача на једној или више седница.

Члан 31.

Антидопинг агенција независна је у свом раду.

За обављање појединих стручних послова из своје надлежности Антидопинг агенција може ангажовати друга правна или физичка лица, домаћа или страна.

Члан 32.

Антидопинг агенција дужна је да обавести министарство надлежно за послове спорта о сваком случају планираног спровођења допинг контроле, најмање три дана пре њеног одржавања.

Члан 33.

Општи акти Антидопинг агенције јесу: статут, правилник и други акти којима се на општи начин уређују одређена питања.

Статут је основни општи акт Антидопинг агенције.

Статут садржи одредбе о:

- 1) делатности Антидопинг агенције;
- 2) органима и њиховом делокругу;
- 3) заступању;
- 4) правима, обавезама и одговорностима запослених;
- 5) другим питањима од значаја за рад Антидопинг агенције.

Статут и општи акти Антидопинг агенције којима се уређује листа забрањених допинг средстава из чл. 22. став 1. овог закона и уређује поступак издавања маркице из члана 21. став 1. тачка 15) овог закона, објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”, без накнаде.

Члан 34.

Антидопинг агенција најмање два пута годишње подноси извештај о пословању министарству надлежном за послове спорта.

IV. НАДЗОР

Члан 35.

Надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу овог закона, надзор над обављањем поверених послова у складу са овим законом и инспекцијски надзор врши министарство надлежно за послове спорта.

Инспекцијски надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу њега, министарство надлежно за послове спорта врши преко спортских инспектора.

Организације и појединци (спортисти, спортски стручњаци и др.) у области спорта дужни су да спортском инспектору омогуће обављање надзора.

Члан 36.

Спортски инспектор има право и дужност да у вршењу инспекцијског надзора:

- 1) контролише да ли организације и појединци у области спорта предузимају активности ради спречавања допинга у складу са законом и спортским правилима;
- 2) контролише да ли се мере допинг контроле од стране овлашћених организација и лица предузимају у складу са законом;
- 3) контролише да ли се спроводе налози донети при вршењу надзора;
- 4) предузме друге мере и радње за које је овлашћен законом.

Члан 37.

У вршењу инспекцијског надзора, спортски инспектор је овлашћен да:

- 1) утврди идентитет лица која користе допинг или учествују у допингу спортисте;
- 2) привремено одузме евиденције, документа и друга средства од значаја за утврђивање чињеничног стања и привремено одузме забрањене допинг супстанце;
- 3) забрани лицу коме је изречена мера због повреде антидопинг правила учествовање на спортској приредби или у активностима у области спорта, у складу са овим законом;
- 4) забрани обављање послова у организацији у области спорта или вршење активности са спортистима лицу коме је изречена мера забране обављања послова у области спорта због учешћа у допинговању спортисте;
- 5) нареди да се утврђене неправилности и недостаци отклоне у одређеном року и да се у одређеном року изврши прописана обавеза која није извршена;
- 6) затражи од Антидопинг агенције спровођење допинг контроле у случају када приликом инспекцијског надзора посумња да постоји случај коришћења допинга;
- 7) привремено забрани обављање активности и делатности организацији у области спорта, до отклањања недостатака који су разлог забране – уколико: онемогућава инспектору инспекцијски надзор, не донесе законом прописане опште акте (спортска правила) везане за допинг или они нису усаглашени са Светским антидопинг кодексом; не спроведе налог дат при вршењу надзора или не спроведе мере изречене због повреде антидопинг правила;
- 8) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;
- 9) предузме и друге мере и радње за које је законом и другим прописом овлашћен.

Одлуке спортског инспектора донете у вршењу инспекцијског надзора из става 1. овог члана, коначне су у управном поступку.

V. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Кривична дела

Омогућавање употребе допинг средстава

Члан 38.

Ко спортисти у циљу допинга у спорту да или пропише или изда или на спортисти примени допинг средство, или наведе, помогне, или на други начин омогући спортисти да употреби допинг средство, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Ако је дело из става 1. овог члана учињено према малолетнику или према више лица, или је изазвало нарочито тешке последице, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

Допинг средства одузеће се.

Неовлашћена производња и стављање у промет допинг средстава

Члан 39.

Ко неовлашћено у циљу допинга у спорту производи, прерађује, продаје или нуди на продају, или ради продаје купује, држи, или преноси, или посредује у продаји или куповини допинг средстава, или на други начин неовлашћено ставља у промет допинг средства, казниће се затвором од три до дванаест година.

Ко неовлашћено у циљу допинга у спорту прави, набавља, поседује или даје на употребу опрему, материјал или супстанције за које зна да су намењене за производњу или припремање допинг средстава, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Допинг средства и средства за њихово справљање, одузеће се.

2. Прекршаји

Члан 40.

Новчаном казном од 400.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај национална спортска асоцијација, спортска организација и друго правно лице:

1) ако неовлашћено омета или покуша ометање било ког дела допинг контроле (члан 3. став 1. тачка 5);

2) ако неовлашћено продаје, транспортује, шаље, испоручује или дистрибуира забрањена допинг средства (било физички, електронски или неким другим начином), непосредно или посредством трећег лица, било ком лицу у области спорта, или покуша такво понашање (члан 3. став 1. тачка 7);

3) ако да или покуша давање, или пропише или покуша прописивање допинг средства спортисти (члан 3. став 1. тачка 8);

4) ако подстиче, помаже, подржава, прикрива, ствара услове или на било који други начин учествује у повреди или покушају повреде антидопинг

правила или у кршењу изречене мере забране учествовања у спорту (члан 3. став 1. тачка 9);

5) ако не дозволи, односно не омогући обављање допинг контроле (члан 6. став 1);

6) ако узете узорке не складишти, или ако њима не рукује или их не анализира у складу с одредбама овог закона и одговарајућим међународним стандардима одобреним од стране Светске антидопинг агенције (члан 9);

7) ако у оквиру својих надлежности не предузме мере и активности утврђене чланом 10. став 1. и 3. овог закона;

8) ако у року од 15 дана од дана ступања на снагу спортских правила не достави примерак тих правила министарству надлежном за послове спорта и Антидопинг агенцији (члан 11);

9) ако омогући лицу коме је изречена мера због повреде антидопинг правила учествовање на спортској приредби или у активности у области спорта, или обављање послова, односно чланство у неком органу или радном телу супротно одредбама члана 17 овог закона;

10) неовлашћено стави на производ маркицу са знаком „DOPING FREE” коју није издала Антидопинг агенција (члан 21. ст. 1. тачка 15);

11) ако онемогући спортском инспектору обављање надзора (члан 35. ст. 3);

12) ако не поступи по налогу спортског инспектора (члан 37);

13) ако не усклади своју организацију, рад и опште акте са одредбама овог закона у прописаном року (члан 43. ст. 1).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у националној спортској асоцијацији, односно спортској организацији и другом правном лицу у износу од 50.000 до 150.000 динара.

Члан 41.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице:

1) ако као спортиста користи допинг средства (члан 3. став 1. тачка 2);

2) ако одбије или не приступи без убедљивог оправдања давању узорка после обавештења или избегава давање узорка на други начин (члан 3. став 1. тачка 3);

3) ако као спортиста из регистроване тест групе три везана пута не испуни обавезе утврђене правилима овлашћене антидопинг организације у погледу доступности за тестирање изван такмичења или не пружи податке о боравишту, или пропусти објављено тестирање изван такмичења, у периоду прописаном од стране овлашћене антидопинг организације (члан 3. став 1. тачка 4. и члан 13. став 3);

4) ако омета било који део допинг контроле (члан 3. став 1. тачка 5);

5) ако се удружи са особом којој траје мера забране учествовања у спорту или је у кривичном, дисциплинском или другом поступку кажњена због дела које представља повреду антидопинг правила у смислу овог закона, уколико јој казна још увек траје или је прошло мање од 6 година од изрицања такве казне или са особом која је посредник или представник такве особе (члан 3. став 1. тачка 10);

- 6) ако не дозволи, односно ако не омогући обављање допинг контроле (члан 6. став 1);
- 7) ако врши допинг контролу иако није за то овлашћен (члан 8);
- 8) ако не обавести Антидопинг агенцију о могућности да је спортиста био допингован (члан 14. став 1);
- 9) ако не обавести спортисту који му је саопштио да се бави спортским активностима да му је прописао у циљу лечења средство које садржи забрањене допинг супстанце (члан 14. став 2);
- 10) ако учествује на спортској приредби или у активности у области спорта, или обавља послове, односно чланство у неком органу или радном телу организације у области спорта супротно одредбама члана 17. овог закона;
- 11) ако онемогући спортском инспектору обављање надзора (члан 35. став 3);
- 12) ако не поступи по налогу спортског инспектора (члан 37).

Члан 42.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара или казном затвора до 60 дана казниће се за прекршај физичко лице:

- 1) ако неовлашћено транспортује, шаље, испоручује или дистрибуира забрањена допинг средства (било физички, електронски или неким другим начином), непосредно или посредством трећег лица, било ком лицу у области спорта, или покуша такво понашање (члан 3. став 1. тачка 7);
- 2) ако на било који начин учествује у повреди или покушају повреде антидопинг правила или у кршењу изречене мере забране учествовања у спорту (члан 3. став 1. тачка 9).

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 43.

Постојеће организације у области спорта су дужне да ускладе своју организацију, рад и опште акте са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана његовог ступања на снагу.

Антидопинг агенција наставља са радом, у складу са овим законом.

Антидопинг агенција донеће акте на које је овлашћена овим законом у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 44.

Подзаконска акта, која је као поверени посао донела Антидопинг агенција на основу овлашћења из Закона о спречавању допинга у спорту („Службени гласник РС”, број 101/05), престају да важе 1. јануара 2015. године.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о спречавању допинга у спорту („Службени гласник РС”, број 101/05).

Члан 45.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Одредбе члана 3. став 1. тач. 9) и 10) овог закона примењују се од 1. јануара 2015. године.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о спречавању допинга у спорту садржан је у члану 97. став 10. Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује систем у области спорта.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

У Републици Србији Закон о спречавању допинга у спорту донет је 2005. године, и на тај начин Република Србија је у том тренутку била једна од мањег броја држава у свету које су тада имале посебан закон за борбу против допинга у спорту. Закон о спречавању допинга у спорту се темељио на Европској конвенцији о спречавању допинга у спорту Савета Европе и Светском антидопинг кодексу из 2003. године, уз уважавање упоредноправних решења. Од доношења Закона о спречавању допинга у спорту ситуација у погледу правног уређења борбе против допинга у спорту на међународном плану је битно измењена, а и велики број земаља у свету је донео своје законе о спречавању допинга у спорту. Под окриљем УНЕСКА донета је 2005. Међународна конвенција против допинга у спорту, коју је Република Србија ратификовала 2009. године („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 38/09), и тиме преузела обавезу да предузме „даље и јаче акције усмерене ка елиминацији допинга у спорту”. Међународна конвенција о допингу упућује на јединствену примену основних одредби Светског антидопинг кодекса у свим земљама потписницама конвенције. Светски антидопинг кодекс је претрпео значајне измене 2009. године, а од 1. јануара 2015. године на снагу ће ступити и следећи сет измена овог кодекса. Према одредбама Светског антидопинг кодекса постоји одређени број одредби које морају дословно бити преузете и прихваћене од свих учесника у систему спорта у свету, иначе спортисти из земље која не усклади своја антидопинг правила са тим одредбама Кодекса не могу учествовати на великим међународним спортским такмичењима. У ту групу посебно спадају одредбе о томе шта се сматра повредом антидопинг правила и систем санкција за повреду тих правила. Надзор над поштовањем јединствене светске антидопинг политике спроводи Светска антидопинг агенција, која даје и потврде националним антидопинг организацијама да је њихов рад усклађен са Светским антидопинг кодексом. Антидопинг агенција Републике Србије је добила такву потврду и сматра се једном од најбољих антидопинг организација у свету. Међутим, неусклађеност Закона о спречавању допинга о спорту са изменама Светског антидопинг кодекса из 2009. године, као и онима које ће се примењивати од 2015. године, прети да озбиљно угрози рад Антидопинг агенције Републике Србије и положај наших националних спортских савеза у међународним спортским савезима.

Поред разлога који су везани за усклађивање Закона о спречавању допинга у спорту са Међународном конвенцијом о допингу и Светским антидопинг кодексом, уз узимање у обзир позитивних упоредноправних решења, потреба за доношењем новог закона проистиче и из анализе његове досадашње примене и уочених недостатака и непрецизности.

Антидопинг агенција Републике Србије (АДАС) је у периоду од 1. јануара 2006. до 25. новембра 2013. године спровела укупно 4347 допинг контрола, од тога: 1577 контрола на националним такмичењима и 439 контрола изван

такмичења унутар националног програма тестирања, као и 2279 контрола на међународним такмичењима и 52 контроле изван такмичења унутар међународног програма тестирања. У истом периоду откривено је 48 допинг позитивних спортиста и 3 друге повреде антидопинг правила. Највише допинг позитивних било је у рвању (6), бодибилдингу и бодифитнесу (6), боксу (5) и рукомету (5) док је у осталим спортовима забележено 26 допинг позитивних. Код 48 допинг позитивних спортиста забележено је присуство 64 забрањене допинг супстанце, од тог броја - 50% анаболичкиг агенса и стероида, 18% канабиноида, 15% диуретика, 13% стимуланса, 2 % бета блокатори и 2% бета 2-агонисти. Три друге повреде антидопинг правила забележене су у бициклизму, боксу и џудоу.

Поред допинг контрола спортиста, АДАС сходно одредбама Закона о спречавању допинга у спорту, врши и допинг контролу животиња. У периоду од 1. јануара 2006. до 25. новембра 2013. године, извршено је 275 контрола коња у коњичком спорту и тркама и регистровано је 20 допинг позитивних коња и 2 друге повреде антидопинг правила у коњичком спорту и тркама.

Систем борбе против допинга у спорту у Републици Србији темељи се према Закону о спречавању допинга у спорту и на одговорном односу националних спортских савеза према овом проблему, као и других организација у области спорта. Чланом 10. Закона, прописан је читав низ обавеза за националне спортске савезе. Међутим, у пракси су уочени значајни проблеми у поштовању тих обавеза, с тим да је проблем делом везан и за непрецизност појединих законских одредби.

У протеклом периоду од преко 100 националних спортских савеза у Републици Србији, 56 националних спортских асоцијација извршило је обавезе из члана 10. став 1. тач. 1), 5), 9), 10) и 16) Закона о спречавању допинга у спорту, односно донело је опште акте у вези са антидопинг борбом – утврдило мере и поступак у случајевима утврђеног допинговања спортисте, донело програм антидопинг деловања и одредило одговорно лице за надзор над спровођењем мера за спречавање допинг. Не постоје подаци о спровођењу обавеза из члана 10. став 1. тач. 7) и 14) Закона о спречавању допинга у спорту – у којој мери су националне спортске асоцијације обезбедиле стално индивидуално медицинско праћење врхунских спортиста, и у том циљу донеле потребне акте и предузеле конкретне мере, односно у којој су мери контролисале антидопинг програме својих чланова. Такво стање је неодрживо и захтева потенцирање улоге и одговорности националних спортских савеза, али и других организација у области спорта, у односу на борбу против допинга. Међународна конвенција против допинга у спорту јасно је истакла да јавне власти и организације задужене за спорт имају комплементарну одговорност у спречавању и борби против допинга у спорту, посебно у погледу обезбеђења одговарајућег тока спортских манифестација, заснованог на принципу фер плеја и у заштити здравља њихових учесника. Јавне власти и организације у области спорта, посебно национални спортски савези, морају сарађивати у том циљу, уз обезбеђење највишег степена независности и транспарентности на одговарајућим нивоима. Додуше, с друге стране, у свим случајевима процесуираних повреда антидопинг правила (51), националне спортске асоцијације су се придржавале обавеза из члана 10. став 1. тач. 2), 3), 4), 6) и 13), Закона о спречавању допинга у спорту односно одговорним лицима су изречене одговарајуће мере, нису признати резултати, одговорним лицима није дозвољено учешће на спортским приредбама и вршено је узајамно признавање суспензија, а одговорна лица нису финансирана. Исто важи и за националне спортске асоцијације у којима се такмиче животиње у погледу процесуираних повреда антидопинг правила (22).

Према подацима АДАС, већина националних спортских асоцијација није редовно испуњавала обавезе из члана 10. став 1. тач. 8), 11), 12) и 15) Закона о спречавању допинга у спорту – у вези са едукацијом својих чланова, пријављивања АДАС такмичења која организују, извештавања АДАС о плановима тренинга и припрема врхунских спортиста и репрезентативних селекција, те обавештавања министарства надлежног за послове спорта и АДАС о мерама за борбу против допинга предузетим у току године, односно националне спортске асоцијације су испуњавале своје обавезе по овим тачкама искључиво на иницијативу, захтев или инсистирање АДАС.

Разлози за доношење новог закона којим би се уредила борба против допинга у спорту проистиче и из потребе усаглашавања важећег закона у овој области са законом о спорту из 2011. године, како у термилошком тако и у суштинском смислу.

Циљ овог закона је да се област борбе против допинга у спорту у Републици Србије унапреди и усклади са променама које су у међувремено учињене у међународним документима који се односе на спречавање допинга у спорту, уз узимање у обзир упоредноправних решења.

У односу на Закон о спречавању допинга у спорту из 2005. године, основне и суштинске измене тичу се следећих питања: 1) дефинисање повреде антидопинг правила на начин утврђен Светским антидопинг кодексом; 2) одређивање да се санкције спортистима и другим лицима због повреде антидопинг правила изричу од стране овлашћених антидопинг организација у Републици Србији онако како је то прописано Светским антидопинг кодексом и спортским правилима надлежни међународних спортских савеза (флексибилнији приступ у односу на постојеће решење пошто се систем санкција мења са сваком ревизијом Светског антидопинг кодекса); 3) јасније утврђивање обавеза свих организација у области спорта у односу на спречавање допинга; 4) прецизирање појединих надлежности и овлашћења Антидопинг агенције Републике Србије; 5) прецизније регулисање овлашћења спортских инспектора у односу на спречавање допинга у спорту; 6) усклађивање кривично правне казнене политике (кривичних дела) са упоредноправним решењима, као и са упоредивим кривичним делима из Кривичног законика Републике Србије; 7) усклађивање прекршајних казни са прекршајним казнама из Закона о спорту.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У чл. 1–5. Предлога закона прописана је забрана допинга у спорту, утврђено је шта се сматра допингом у спорту и када постоји повреда антидопинг правила, прецизирано је шта се подразумева под особама које помажу спортисти и под овлашћеним антидопинг организацијама, утврђена су права и обавезе овлашћених антидопинг организација у погледу обраде личних података спортиста и других лица у области спорта, као и на кога се примењују обавезе утврђене овим законом. Сва ова питања су уређена на начин како је то утврђено Светским антидопинг кодексом, посебно имајући у виду да наше организације у области спорта морају дословно (без икаквих измена) прихватити одређење шта се сматра допингом у спорту из Светског антидопинг кодекса, иначе не могу учествовати на међународним спортским такмичењима нити могу организовати таква спортска такмичења у нашој земљи. Одредбе ових чланова су највећим делом преузете из важећег Закона о спречавању допинга у спорту, уз одређена прецизирања и појашњења.

Поред одредби које се тичу повреда антидопинг правила, посебно су значајне одредбе из члана 4. којима је прописано да овлашћена антидопинг организација, у складу са законом, прикупља, чува и врши друге радње обраде личних података спортисте и другог лица у надлежности овлашћене антидопинг организације, као и да другим овлашћеним антидопинг организацијама преноси личне податке спортисте и другог лица у надлежности овлашћене антидопинг организације који су неопходни за спровођење допинг контроле, одобравање изузетака за терапеутску употребу и санкционисање спортисте и другог лица због повреде антидопинг правила, а утврђено је и који се лични подаци обрађују. Истим чланом утврђени су услови под којим се лични подаци чине доступним овлашћеним страним антидопинг организацијама, као и услови под којим се лични подаци објављују. Утврђена је обавеза Антидопинг агенције и надлежних националних спортских савеза да се старају да подаци о личности не буду достављени неовлашћеном лицу, као и да ускрате достављање тих података уколико организација којој се подаци достављају не гарантује одговарајућу заштиту података. Такође, утврђено је да се заштита података о личности и приватности у области спречавања допинга у спорту остварује у складу са одредбама овог закона и закона којим се уређује заштита података о личности. Обрада података је регулисана у складу са Светским антидопинг кодексом, међународним стандардима одобреним од Светске антидопинг агенције, укључујући ту посебно међународне стандарде за заштиту приватности, а по угледу на чл. 21. и 25. Закона о унапређењу спорта и физичке активности Швајцарске (Bundesgesetz ueber die Foerderung von Sport und Bewegung).

У досадашњој пракси, Антидопинг агенција није вршила радње обраде података који нису били неопходни за спровођење антидопинг активности, већ искључиво податке утврђене међународним стандардима одобреним од стране Светске антидопинг агенције, посебно стандардима за заштиту приватности. Примера ради, никада није вршена обрада нији је прикупљан јединствени матични број спортиста и других лица која су у надлежности овлашћене антидопинг организације.

У члану 6. Предлога закона који задржава решење из важећег Закона о спречавању допинга у спорту, прописане се обавезе спортиста у вези омогућавања обављања допинг контроле и санкције за њено избегавање или онемогућавање. Осим тога, у циљу унапређења превентивног рада на спречавању допинга у спорту и имајући у виду значај и улогу спортских стручњака, посебно тренера, за развој спортиста, прецизира се да стручно оспособљавање и усавршавање спортских стручњака, које је иначе регулисано Законом о спорту, обавезно обухвата и садржаје везане за спречавање допинга у спорту.

Чланом 7. Предлога закона предвиђа се да Антидопинг агенција уређује, одређује, организује и спроводи допинг контролу на спортским такмичењима и изван спортских такмичења, осим оне коју спроводи надлежни међународни спортски савез на међународним такмичењима која се организују у Републици Србији. Овим чланом се и упућује да правила Антидопинг агенције Републике Србије морају бити у складу и са Законом о потврђивању Међународне конвенције против допинга у спорту („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 38/09) и Светским антидопинг кодексом, а наводи се и закон којим је ратификована Европска конвенција о спречавању допинга у спорту.

Чланови 8. и 9. су задржани из важећег Закона о спречавању допинга у спорту и њима се прописује да се допинг контрола може спроводити само од стране овлашћених и квалификованих контролора, а да се анализа допинг

узорака може вршити само од стране овлашћених организација (лабораторија), које имају важећу хомологацију издату од стране Светске антидопинг агенције.

Чланом 10. Предлога закона се прецизирају и у одређеној мери проширују досадашње обавезе националних спортских савеза, али и других спортских савеза, спортских организација и стручних спортских удружења, у погледу спречавања допинга у спорту. Прецизирања се, поред терминолошких, односе на следећа питања: прописано је да се обавеза да се не дозволи учешће на спортским приредбама односи не само на спортисте него и на сва друга лица у ингеренцији савеза којима је изречена мера због повреде антидопинг правила; утврђено је да се спортским правилима и у сарадњи са Антидопинг агенцијом обезбеди да се чланови асоцијације, а посебно спортски стручњаци и регистровани спортисти свих узрасних категорија непрекидно, а најмање једном годишње, обавештавају и едукују о важећим прописима који се односе на допинг у спорту и штетним последицама по здравље употребе допинг средстава; одређен је дужи рок (повећан је са седам на 21 дан) у коме се АДАС мора обавестити о одржавању одређеног такмичења, како би се предузеле одговарајуће припреме за евентуалну допинг контролу; утврђена је обавеза да се АДАС обавести о календару такмичења за наредну годину, како би годишњи план рада АДАС био усклађен са такмичењима која се организују у Републици Србији; прописано је да АДАС утврђује и спроводи антидопинг правила за животиње; утврђена је обавеза, у складу са Светским антидопинг кодексом, да се не дозволи обављање било које спортске активности и спортске делатности или било које функције у оквирима надлежности савеза лицу коме је изречена мера или казна због допинга, за време трајања изречене мере; утврђена је обавеза за националне спортске савезе да на полуфиналима и финалима националних првенстава, као и полуфиналима или финалима плеј оф националних такмичења организују допинг контролу у складу са овим законом, и да сnose трошкове спровођења допинг контроле. У случају да надлежни национални спортски савез не изрекне мере збор повреде антидопинг правила у року од четири месеца од подношења пријаве за учињену повреду антидопинг правила, одговорност лица које је учинило повреду антидопинг правила утврђује Антидопинг агенција. Антидопинг агенција одлучује и о жалбама на мере које је изрекао национални спортски савез.

Чланом 11. Предлога закона је предвиђена обавеза за националне спортске савезе за своја антидопинг правила достављају у року од 15 дана од дана ступања на снагу министарству надлежном за послове спорта и Антидопинг агенцији Републике Србије. Оваква обавеза је у складу са чл. 102. ст. 3. Закона о спорту.

У члану 12. је предвиђено да спровођење допинг контроле на одређеном такмичењу или контроле изван такмичења могу предложити не само надлежни национални спортски савези већ и спортске лиге и организатори спортских такмичења, као и непосредни учесници тих такмичења, уз сношење трошкова спровођења допинг контроле. Такође, извршено је усклађивање одредбе чл. 13. ст. 1. Закона о спречавању допинга у спорту са Законом о спорту („Службени гласник РС”, бр. 24/11 и 99/11 – др. закон).

У члану 13. прописано је ко подлеже контроли изван такмичења, као и да се допинг контрола изван такмичења може спровести и на образложени предлог спортске организације одређеног спортисте и надлежне националне спортске асоцијације, уз сношење трошкова спровођења допинг контроле, као и на захтев министарства надлежног за послове спорта.

Члан 14. Предлога закона суштински је преузето решење из важећег Закона о спречавању допинга у спорту и регулише обавезе лекара који

прегледа спортисте у циљу утврђивања опште и посебне здравствене способности да у случају када посумња да је спортиста користио допинг средства о томе обавести Антидопинг организацију. С друге стране, лекар који спортисти пропише средство које садржи забрањене допинг супстанце у циљу лечења дужан је да о томе обавести спортисту ако му је он саопштио да се бави спортским активностима.

У члану 15. Предлога закона је прецизирано да се о одобравању изузетака за терапеутску употребу доноси одлука од стране Антидопинг агенције, у складу са међународним стандардима за процес одобравања изузетака за терапеутску употребу одобреним од стране Светске антидопинг агенције.

У члану 16. Предлога закона предвиђено је да се због повреде антидопинг правила изричу, поред дисквалификације спортских резултата, привремене суспензије, забране учешћа на такмичењима, забране обављања послова у области спорта и друге дисциплинске мере утврђене Светским антидопинг кодексом и спортским правилима надлежних националних међународних спортских савеза (ту спадају, на пример, новчане казне које су предвиђене правилима одређених међународних спортских савеза). Уместо фиксног прописивања висине казне која се изриче због повреде антидопинг правила, како је то до сада било одређено чл. 17. до 21. Закона о спречавању допинга у спорту, упућено је на примену одговарајућих одредби Светског антидопинг кодекса и правила надлежних националних и међународних спортских савеза. То је потребно јер се те мере мењају периодично, са сваком изменом Светског антидопинг кодекса. Када је донет важећи Закон о спречавању допинга у спорту 2005. године његове одредбе о мерама које се изричу због повреде антидопинг правила биле су у потпуности усаглашене са Светским антидопинг кодексом, али више нису јер је Кодекс у међувремену два пута мењан.

Чланом 17. Предлога закона предвиђено је, у складу са Светским антидопинг кодексом, да ниједно лице коме је изречена мера због повреде антидопинг правила не може, за време трајања мере, учествовати у било ком својству и у било ком спорту, на спортским приредбама или у активностима (изузев у овлашћеним програмима антидопинг образовања и рехабилитације) у ингеренцији овлашћених антидопинг организација, као и оних које организују или дозвољавају организације у области спорта у Републици Србији, осима ако је правилима Светског антидопинг кодекса и надлежних међународних спортских савеза другачије одређено. Ове забране обухвата и забрану обављања било каквог посла, односно функције или чланства у органима и радним телима организација у области спорта у Републици Србији.

Члан 18. Предлога закона садржи решење из важећег Закона о спречавању допинга у спорту и регулише одговорност за штету у случају допинга.

У члану 19. Предлога закона, у односу на важећи Закон о спречавању допинга у спорту, извршено је техничко усклађивање терминологије из Закона о спречавању допинга у спорту са појмовима које користи Закон о спорту. Њиме је прописано да спортиста или спортски стручњак за кога се утврди да је одговоран за допинг губи за време трајања изречене мере статус који има на основу прописа који уређује област Националне категоризације спортиста, односно Националнеј категоризације спортских стручњака.

Рад Антидопинг агенције Републике Србије, која је основана важећим Законом о спречавању допинга у спорту, уређен је чл. 20–34. Предлога закона. Одредбе ових чланова у највећој мери садрже решења из важећег Закона о

спречавању допинга у спорту, уз мања прецизирања. Тако су у члану 21. став 1. извршена следећа прецизирања: 1) прецизирано је да АДАС обавља делатности у вези са спречавањем допинга у спорту, у целини, а не само у вези са спортским такмичењима; 2) утврђено је да АДАС спортску и другу јавност информише и преко свог сајта, на коме се обавезно објављују сва општа акта и одлуке Антидопинг агенције, али и одлуке надлежних међународних антидопинг организација због повреде антидопинг правила које се односе на лица држављане Републике Србије; 3) прописано је, у складу са упоредноправним решењима, да АДАС утврђује изглед маркице са знаком „DOPING FREE” који се ставља на тестиране производе који садрже додатке за исхрану (суплементе) и поступак за издавање маркице, уместо постојећег решења које се у свету не примењује да се утврђује изглед знака упозорења који се ставља на производе који се стављају у промет а у себи садрже забрањене допинг супстанце. Остале надлежности Антидопинг агенције преузете су из важећег Закона о спречавању допинга у спорту. У односу на обављање послова Антидопинг агенције, чланом 21. је прецизирано да се набавка добара за допинг контролу врши се у складу са законом којим су уређене јавне набавке, а да за јавне услуге допинг контроле, вођења поступка утврђивања одговорности за повреду антидопинг правила и издавање маркице за знаком „DOPING FREE” корисник услуга плаћа таксу Антидопинг агенцији, у складу са законом.

У члану 24. утврђен је састав Управног одбора АДАС, и начин избора чланова Управног одбора, а у члану 25, поред термилошких исправки овлашћења која има Управни одбор у важећем Закону о спречавању допинга у спорту, утврђено је да Управни одбор АДАС утврђује Листу забрањених допинг средстава како за спортисте тако и за животиње и да утврђује у складу са законом висину такси за услуге које пружа, а прецизирано је и да се сагласност министарства односи на претходну сагласност.

Чл. 26. и 27. Предлога закона уређен је рад Антидопинг одбора, као стручног независног радног тела Антидопинг агенције, које утврђује одговорност за повреду антидопинг правила.

Одредбе које се односе на надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу њега садржане су чл. 35–36. Предлога закона. Суштински је и овај део Предлога закона садржи решења из важећег Закона о спречавању допинга у спорту, уз мања прецизирања. Посебно су прецизирана овлашћења спортског инспектора која има приликом вршења инспекцијског надзора у вези предузимања мера на спречавању допинга у спорту.

Казнене одредбе за кривична дела и за прекршаје садржане су у одредбама чл. 38–42. Предлога закона.

Чланом 38. Предлога закона предвиђено је смањење висине запрећене казне за кривично дело „Омогућавање употребе допинг средстава”. Учиниоцу овог кривичног дела запрећена је казна затвора од шест месеци до пет година, уместо раније запрећене казне од једне до десет година. Осим тога, ако је дело учињено према малолетнику или према више лица, или је изазвало нарочито тешке последице, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година, за разлику од претходног решења према коме је учиниоцу претила казна затвора од најмање три године. Оваквим решењима се врши усклађивање запрећене казне за кривично дело „Омогућавање употребе допинг средстава”, које је предвиђено овим предлогом закона са запрећеном казном за кривично дело „Омогућавање употребе опојних средстава” из члана 247. Кривичног законика.

Чланом 39. Предлога закона, предвиђено је смањење висине запрећене казне за кривично дело „Неовлашћена производња и стављање у промет допинг средстава”, тако да је уместо досадашње запрећене казне затвора од

најмање пет година, учиниоцу запрећена казна затвора од три до дванаест година. Оваквом решењима се врши усклађивање запрећене казне због кривичног дела „Неовлашћена производња и стављање у промет допинг средстава”, које је предвиђено овим предлогом закона са запрећеном казном за кривично дело „Неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога” из члана 246. Кривичног законика. У пракси је висина запрећене казне затвора од најмање пет година водила ка одуговлачењу кривичног поступка.

Одредбе чл. 38. и 39. Предлога закона у складу су са Препоруком о заједничким основним принципима за национална законодавства у циљу сузбијања промета допинг средстава (2000/16) усвојеној од стране Комитета министара Савета Европе, 13. септембра 2000. године на 72. састанку заменика министара, којом је препоручено државама чланицама Савета Европе да у борби против допинга „треба користити приступ који примењују закони којима се сузбијају тешке дроге”, с тим да се „користе најпримеренија и најефикаснија средства”.

Чл. 40–42. Предлога закона предвиђене су измене које се односе на висину новчаних казни и казни закона, у односу на досадашње, као и одређене промене у дефинисању појединих прекршаја. Висина запрећених новчаних казни је одређена на начин да су оне усклађене са новчаним казнама за прекршаје из Закона о спорту.

Чланом 43. Предлога закона је утврђен рок за доношење аката од стране Антидопинг агенције које је она овлашћена донети на основу овог закона, и утврђен рок до кога су организације у области спорта дужне да ускладе свој рад са одредбама овог закона.

Чланом 44. прописано је ступање на стану закона након објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, с тим да се одредбе које се односе на повреде антидопинг правила из члана чл. 3. став 1. тач. 9) и 10), примењују се од 1. јануара 2015. године, што је у складу са Светским антидопинг кодексом.

IV. СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства из буџета Републике Србије, у односу на средства која су већ обезбеђена за рад Антидопинг агенције Републике Србије и националних спортских савеза.